

LUONNONSUOJELULAIN 49 §:N 3 MOMENTIN MUKAINEN POIKKEUSLUPA KOSKIEN RAUHOITETTUIEN LINTUJEN HÄIRINTÄÄ

HAKIJA

Karine Gagnon
Åbo Akademi
Ympäristö- ja meribiologia
karine.gagnon@abo.fi

ASIA

Poikkeaminen rauhoitettujen lintujen rauhoitussäännöksistä; lupa häirintään rauhoitettujen lintujen elämänkierron kannalta tärkeillä paikalla tutkimusaineiston keräämiseksi 8.7.-26.7.2019.

HAKEMUS

Hakija hakee lupaa tutkimusnäytteenottoon merimetsokoloniasaarten ympäristössä lintujen pesimäaikana. Lupaa haetaan merimetson ja muiden saarilla pesivien rauhoitettujen lintujen näytteenottoimenpiteistä aiheutuvaan häirintään.

Tutkimus

Merimetsojen määrä Suomen rannikolla on viime vuosina kasvanut nopeasti. Merimetsojen populaatiokoon kasvun ekologiset ja sosioekonomiset vaikutukset kalamääriin, eliöyhteisöihin ja maisemaan ovat herättäneet keskustelua ja aihe on ollut näkyvästi esillä mediassa. Esitetyt väitteet eivät ole kuitenkaan kaikissa tapauksissa perustuneet tutkimukseen ja monista esitetyistä väitteistä ei ole vielä tutkimustietoa. Suuri osa merimetsotutkimuksista on keskittynyt kalastovaikutuksiin. Hakijan edellisessä projektissa heidän ryhmänsä tutki merimetsojen vaikutuksia meren pohjan läheisyydessä eläviin yhteisöihin. Tutkimuksessa keskityttiin erityisesti meren pohjalla elävien selkärangattomien ja makrolevien yhteistöissä havaittaviin vaikutuksiin. Tutkimuksissa havaittiin, että merimetsojen ulosteen aiheuttama ravinteisuuden kasvulla sekä merimetsojen kalakantoihin kohdistamalla predaatiolla on joitakin vaikutuksia tutkittuihin eliöryhmiin.

Tämän kertaisessa tutkimushankkeessa keskitytään tutkimaan merimetsojen vaikutuksia merenpohjassa (sedimentin sisällä) eläviin selkärangattomiin. Kyseisillä eliöillä (madot, simpukat, katkat) on merkittävä rooli meriekosysteemeissä metabolisoidessaan ravinteita sekä ilmastaessaan ja stabilisoidessaan sedimenttiä.

Tutkimus tuottaa tärkeää tietoa merimetsojen vaikutuksista ekosysteemien toimintaan ja yhteisöihin ja eliöyhteisöistä, jotka ovat huonosti tunnettuja, mutta äärimmäisen tärkeitä koko ekosysteemeille. Merimetson ekosysteemivaikutusten ymmärtäminen on tärkeää paitsi tieteen näkökulmasta myös päättäjille ja virkamiehille, joiden tehtäviin kuuluu merimetsokantaan liittyvien päätösten tekeminen.

Projekti on osa Jenny Wikströmin gradutyötä, jota ohjaavat Karine Gagnon ja Anna Törnroos. Keräämällä näytteitä merenpohjan selkärangattomista merimetsokolonioiden ympäriltä sekä verrokkikohteilta selvitetään, millaisia vaikutuksia merimetsoilla on merenpohjan selkärangattomien yhteisöihin (monimuotoisuuteen, esiintyvyyteen ja ekosysteemien toimintaan). Tämän vuoksi näytteiden ottaminen kolonioiden välittömästä läheisyydestä on välttämätöntä.

Menetelmät

Tutkimusaineistoon keräämiseksi otetaan pohjaeläin-, sedimentti- ja vesinäytteitä koloniasaarten (ja läheisten verrokkisaarten) ympäristöstä. Otannaksi on valittu seuraavat suuret koloniasaaret: Marjakari (Luvia/Eurajoki), Puskakarta (Eurajoki/Rauma), Urpoinen (Uusikaupunki) ja Iso Haahakaluoto (Inkoo/Kirkkonummi/Siuntio). Lisäksi on katsottu valmiiksi kaksi pienempää koloniaa varakohteiksi, joilla voidaan suorittaa näytteenotto, mikäli aineiston kertyminen sitä edellyttää. Kyseiset pienemmät koloniat ovat Svartbådan (Parainen) ja Mustanluodonletto (Naantali). Otantaan kuuluu lisäksi kaksi saarta, joilla on aikaisemmin ollut merimetsoa, mutta joilla ei tällä hetkellä ko. lajia esiinny. Nämä saaret ovat Äggskär (Parainen) ja Kluppi (Kustavi).

Kyseiset koloniat on valittu tutkimukseen, sillä ryhmän edellinen hanke toteutettiin samoilla alueilla, joten otannan tekeminen samoilla alueilla mahdollistaa tulosten vertailun. Lisäksi näytteenotto halutaan toteuttaa suurien kolonioiden läheisyydessä, sillä näistä on todennäköisempää helpompaa havaita vaikutuksia.

Näytteitä kerätessä etsitään ensin substraatiltaan ja syvyydeltään sopivat näytteenottopaikat (n. 2 metrin syvyys, muta- tai hiekkapohja) ja tämän jälkeen otetaan kymmenen sedimenttikairausnäytettä. Näytteistä analysoidaan selkärangattomat sekä analysoidaan sedimentin laatu. Lisäksi veneestä käsin otetaan pohjaeläinnäytteitä Ekmanin pohjaeläinnäytteenottimella. Veneestä käsin tehdään myös vedenlaatumittauksia sekä otetaan vesinäytteitä.

Näytteenotto toteutetaan 8.-26.7.2019. Tarkemmat näytteenottopäivät kyseisellä ajanjaksolla määräytyvät säätilojen mukaan. Näytteenotot tehdään päiväaikaan klo 8-18 välisenä aikana. Näytteenoton suorittavat Jenny Wikström, Anna Törnroos ja Karine Gagnon.

Jokaisella kohteella vierailaan ainoastaan kerran. Näytteiden otto yhdellä kohteella kestää 1-2 tuntia. Näytteet vedenalaisista eliöyhteisöistä kerätään koloniasaarten ympäriltä tutkimusveneistä käsin. Saarille ei nousta. Näytteitä sukeltaessa vene liikkuu kauemmaksi saaren rannasta, jotta aiheutettaisiin mahdollisimman vähän häiriötä pesivälle linnustolle. Sukelluksia pyritään välttämään tuulisina ja sateisina päivinä, jotta poikaset eivät kylmettyisi, mikäli emot jättävät pesimäluodon näytteenoton ajaksi.

Aineiston keruu on tehtävä heinäkuun lopussa / lintujen pesimäaikana, jotta kerättävän aineiston vertailtavuus ryhmän aikaisempiin merimetsan ekosysteemivaikutuksia selvittäneisiin tutkimuksiin säilyy

(näytteenotto suoritettava samaan aikaan kuin edellisessä projektissa). Lisäksi näytteenotto on toteutettava mainittuna ajankohtana, jotta näytteenotto saadaan suoritettua sedimentin selkärangattomien määrän ollessa korkeimmillaan. Lisäksi aikataulurajoitteita aiheuttaa aineistonkeruun luonne; Jenny Wikström tekee kerätyn aineiston pohjalta Pro gradu -tutkielmansa, jonka aineistonkäsittelyn tulee olla tehtynä syyskuun 2019 loppuun mennessä, jolloin heinäkuu on viimeinen mahdollinen ajankohta kerätä näytteitä käsiteltäväksi.

MÄÄRÄYKSET JOITA HAKEMUS KOSKEE

Merimetso on luonnonsuojelulain 38 § mukaisesti rauhoitettu ja Euroopan unionin lintudirektiivin (2009/147/EY) artiklassa 1 tarkoitettu lintulaji. Hakemus koskee myös mahdollisia muita koloniasaarilla pesiviä luonnonsuojelulain 38 §:n mukaisesti rauhoitettuja ja Euroopan unionin lintudirektiivin (2009/147/EY) artiklassa 1 tarkoitettuja lintulajeja. Luonnonsuojelulain 39 §:n mukaan rauhoitetun eläinlajin tahallinen häiritseminen erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänsyklin kannalta tärkeillä paikoilla on kiellettyä.

Luonnonsuojelulain 49 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista lintudirektiivin artiklassa 9 mainituilla perusteilla. Em. artiklan mukaan kielloista voidaan poiketa, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, muun muassa tutkimustarkoituksessa.

VARSINAIS-SUOMEN ELY-KESKUKSEN PÄÄTÖS

Varsinais-Suomen ELY-keskus antaa hakijalle luvan toteuttaa kolonialuotojen välittömässä läheisyydessä tapahtuva näytteenotto seuraavin ehdoin:

1. Lupa on voimassa 8.-26.7.2019 hakemuksessa mainituilla alueilla.
2. Tätä lupaa saavat käyttää Jenny Wikström, Anna Törnroos ja Karine Gagnon.
3. Näytteenotot pesimäluotojen ympäristössä on toteutettava lämpiminä päivinä, jotta vältetään poikasten kylmettyminen. Pesimäluotojen läheisyydestä on poistuttava välittömästi näytteenoton suorittamisen jälkeen.
4. Lupa tai sen kopio tulee olla mukana toimenpiteitä tehtäessä ja se on esitettävä pyydettyäessä.
5. Hakija vastaa yhteydenpidosta tarvittaviin maanomistajiin ja viranomaisiin.
6. Mikäli toimenpiteitä tehdään yksityisillä suojelualueilla, tulee hakijan tarvittaessa erikseen hakea lupaa poiketa näiden alueiden rauhoitusmääräyksistä. Alueiden mahdollinen luvantarve tulee tarkistaa alueellisesta ELY-keskuksesta. Valtion suojelualueiden osalta lupaviranomainen on Metsähallitus.
7. Uudenmaan ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksilla on oikeus tehdä tarvittavia tarkastuksia luvan käyttöön liittyen. Varsinais-Suomen ELY-keskus voi perua luvan, mikäli väärinkäytöksiä

ilmenee.

8. Yhteenvedo luvan käytöstä tulee toimittaa 31.12.2019 mennessä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon tämän päätöksen diaarinumerolla varustettuna. Yhteenvedosta on käytävä ilmi näytteenottokertojen ajankohdat, pesimäsaarien välittömässä läheisyydessä vietetyn ajan kestot sekä arvio toimenpiteiden vaikutuksesta saarilla pesivien rauhoitettujen lintujen pesintään.

PERUSTELUT

Hakemus täyttää lintudirektiivin 9. artiklan ehdot ja näin ollen on mahdollista poiketa luonnonsuojelulain ja lintudirektiivin määräyksistä tutkimustarkoituksessa. Hakemuksen mukainen näytteenotto mahdollistaa merimetson ekosysteemivaikutuksia suomalaisissa paikallispopulaatioissa selvittävän tieteellisen tiedon tuottamisen. Aineiston keruu on hakemuksissa esitettyjen syiden vuoksi välttämätöntä tehdä lintujen pesimäaikaan (aineiston vertailtavuus, mahdollisimman suuri selkärankaistiheys näytteissä sekä tutkimuksen aikataulutukseen liittyvän käytännön rajoitteet) eikä käytettävissä ole muuta tyydyttävää ratkaisua, jolla vastaava tieto saataisiin tutkimus- ja viranomaiskäyttöön.

Luvan mukaisesti toteutettuna toiminnalla ei vaikuteta negatiivisesti rauhoitettujen lintulajien suotuisaan suojelutasoon, sillä näytteenoton yhteydessä pesimäluodoille ei nousta eikä lintuihin kajota. Toimenpiteillä ei ole lupa merkittävästi häiritä lintujen pesintää ja pesimäluotojen läheisyydestä on poistuttava välittömästi sen jälkeen, kun näytteenotto on suoritettu. Näin aika, jonka lentokykyiset emot ovat mahdollisesti toimenpiteiden aiheuttaman häiriön vuoksi poistuneena pesimäsaarelta, jää mahdollisimman lyhyeksi. Tutkimustoimenpiteet tehdään vasta pesimäajan loppupuolella, jolloin poikaset ovat jo suhteellisen suuria, ja näytteenottoa vältetään kylminä päivinä, mikä pienentää riskiä poikasten paleltumiseen. Luvan haltijoilla on kokemusta vastaavasta näytteenotosta ja osaamista toteuttaa näytteenotto niin, että pesivälle linnustolle aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa.

Lupa-alueelle sijoittuu Luvian saariston (FI02000074, SAC/SPA), Rauman saariston (FI02000073 SAC, SPA), Seilin saariston (FI02000064 SAC, SPA), Seksmiilarin saariston (FI02000152, SPA) Natura 2000-alueet. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen mukaan toimenpiteillä ei ole luvan mukaisesti suoritettuna merkittäviä negatiivisia vaikutuksia niihin luontoarvoihin, joiden perusteella alueet on liitetty Natura 2000 -verkostoon eikä Natura-vaikutusten arviointia tarvita.

PÄÄTÖKSEN VOIMAANTULO

Päätöksen mukaisesti toimenpiteisiin saadaan ryhtyä lupa-ajan puitteissa päätöksen saavutettua lainvoiman tiedoksisaantiajan ja muutoksenhakuajan jälkeen.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (1996/1096) 1 §, 5 §, 37 §, 38 §, 39 §, 49 §, 64 §, 65 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi luonnonvaraisten lintujen suojelusta (2009/147/EY), artikkelit 1, 5, 9, 10

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (2003/13) 19 §
Valtioneuvoston asetus (1372/2018) elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-
keskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja
hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2019 ja 2020

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-
oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi
tavallisella tiedoksiannolla kirjeitse ja sähköpostitse. Lisätietoja antaa
ylitarkastaja Salli Uljas, puh. 0295 023 082.

Yksikön päällikkö Olli Mattila

Ylitarkastaja Salli Uljas

LIITTEET

Liite 1 Valitusosoitus

PÄÄTÖS

Tavallisena tiedoksiantona sähköpostitse:

Karine Gagnon
karine.gagnon@abo.fi

TIEDOKSI

Tavallisena tiedoksiantona sähköpostitse:

Ympäristöministeriö kirjaamo@ym.fi
Suomen ympäristökeskus kirjaamo.syke@ymparisto.fi
Uudenmaan ELY-keskus kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi
Helsingin poliisilaitos kirjaamo.helsinki@poliisi.fi
Länsi-Uudenmaan poliisilaitos kirjaamo.lansi-uusimaa@poliisi.fi
Lounais-Suomen poliisilaitos kirjaamo.lounais-suomi@poliisi.fi
Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys Tringa ry
suojelusihteeri@tringa.fi
Turun Lintutieteellinen Yhdistys ry (TLY) suojelu@tly.fi
Porin lintutieteellinen yhdistys ply@satakunnanlinnut.fi
Rauman Seudun Lintuharrastajat ry (RSLH) rslh@birdlife.fi
Eurajoki kirjaamo@eurajoki.fi
Inkoon kunta inkoo@inkoo.fi
Kirkkonummen kunta kirkkonummen.kunta@kirkkonummi.fi
Kustavi kustavi@kustavi.fi
Naantali kirjaamo@naantali.fi
Paraisten kaupunki parainen@parainen.fi
Rauma kirjaamo@rauma.fi
Uusikaupunki kirjaamo@uusikaupunki.fi
Rauma kirjaamo@rauma.fi
Siuntio siuntio@siuntio.fi

suoritemaksutta

Tämä asiakirja VARELY/2414/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/2414/2019 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Mattila Olli 04.06.2019 08:40

Esittelijä Uljas Salli 03.06.2019 14:47

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Käyntiosoite: Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000
Telefax: 029 56 42079
Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00-16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.

(tavallinen /todisteellinen tiedoksianto)